

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare Episcoporum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

CAPITVLVM

DE HONORANDA SEDE APOSTOLICA.

Cecil.
 Tribur. c.
 30.
 Burchard.
 lib. 1. c.
 110.
 Iro par. 5.
 c. 50.
 Gratianus
 dist. 19. c.
 3.

IN memoriam beati Petri Apostoli honorem sanctam Romanam & apostolicam sedem, ut quæ nobis sacerdotalis mater est dignitatis, esse debeat magistra ecclesiasticæ rationis. Quare seruanda est cum mansuetudine humilitas, ut licet vix ferendum ab illa sancta sede imponatur iugum, feramus & pia deuotione toleremus. Si verò, quod non decet, quilibet, siue sit Presbyter siue Diaconus, aliquam perturbationem machinando, & nostro ministerio insidiando, redarguatur falsam ab

apostolica sede detulisse epistolam vel aliud quid quod inde non conuenit, salua fide & integra circa Apostolicum humilitate penes Episcopum sit potestas utrum eum in carcerem aut in aliam detrudat custodiam usquequo per epistolam aut per idoneos suæ partis legatos apostolicam interpellat sublimitatem, ut potissimum sua sancta legatione dignetur discernere quid de talibus iusto ordine lex Romana statuat definire, ut & is corrigatur, & ceteris modus imponatur,

CAPITVLARE EPISCOPORVM.

Hæc sunt capitula ex diuinarum scripturarum scriptis, quæ electi sacerdotes custodienda atque adimplenda censuerunt.

INCIPIVNT CAPITVLA.

1. **V**T sacerdotes assiduè orent pro Domino Imperatore.
2. *Vt orent pro Episcopo suo.*
3. *De cura Ecclesie & sacrarum reliquiarum.*
4. *Vt euangelium Christi populo prædicent.*
5. *Quenam populo præcipuè insinuanda sint.*
6. *De decimis à populo dandis.*
7. *Quomodo dividenda sint decime.*
8. *Vt officia diuina competentibus horis non prætermittant.*
9. *Vt Missas extra Ecclesiam non celebrent.*
10. *Vt congrua tempora baptismi seruentur.*
11. *Vt infirmi quolibet tempore baptizentur.*
12. *Vt pro baptismo & aliis spiritalibus pretium non exigant.*
13. *Vt in qua ordinati sunt Ecclesia permaneant.*
14. *Vt ebrietatem in se & in aliis carveant.*
15. *Vt cum extraneis mulieribus non habitent.*
16. *Vt fidei iussores non sint, & secularia iudicia non adeant.*
17. *De possessione triginta annorum.*
18. *Vt arma non gerant, nec lites moveant.*
19. *Vt tabernas non ingrediantur.*
20. *Vt à iuramento abstineant.*
21. *Vt penitentiam consentientibus & viaticum infirmis tribuant.*
22. *De unctione infirmorum.*

INCIPIVNT SVPRASCRIPTA CAPITVLA ET EORVM TEXTVS.

Vt sacerdotes assiduè orent pro Domino Imperatore.

IN cuncti sacerdotes precibus assiduè pro vita & imperio Domni Imperatoris & filiorum ac filiarum salute orent.

Tom. I.

Vt orent pro Episcopo suo.

II. *Vt unusquisque sacerdos quotidianis assistat orationibus pro Pontifice cuius gubernatur regimine.*

De cura Ecclesie & sacrarum reliquiarum.

III. *Vt unusquisque sacerdos Ecclesiam suam cum omni diligentia ædificet;*

Z ij

& reliquias sanctorum cum summo studio vigiliarum noctis & diurnis officiis conservet.

Vt evangelium Christi populo predicent.

IV. Vt omnibus festis & diebus dominicis unusquisque sacerdos evangelium Christi populo predicet.

Quenam populo precipue insinuenda sint.

V. Vt unusquisque sacerdos orationem dominicam & symbolum populo sibi commisso curiosè insinuet, ac totius religionis studium & Christianitatis cultum eorum mentibus ostendat.

De decimis à populo dandis.

VI. Vt unusquisque sacerdos cunctos sibi pertinentes erudiat, ut sciant qualiter decimas totius facultatis Ecclesius divinis debite offerant.

Quomodo dividende sint decime.

VII. Vt & ipsi sacerdotes populi suscipiant decimas, & nomina eorum quicumque dederint scripta habeant, & secundum auctoritatem canonicam coram testibus dividant. Et ad ornamentum Ecclesie primam eligant partem, secundam autem ad usum pauperum vel peregrinorum per eorum manus misericorditer cum omni humilitate dispensent, tertiam verò partem semetipsis soli sacerdotes reservent.

Vt officia divina competentibus horis non prætermittant.

VIII. Vt omnes sacerdotes horis competentibus diei & noctis suarum sonent signa Ecclesiarum, & sacra Deo celebrent officia, & populos erudiant quomodo aut quibus Deus adorandus est horis.

Vt Missas extra Ecclesiam non celebrent.

IX. Vt nullus sacerdos in domibus vel in aliis locis, nisi in Ecclesiis dedicatis, celebrare Missas audeat.

Vt congrua tempora baptismi serventur.

X. Vt à cunctis sacerdotibus jus & tempus baptismatis temporibus congruis secundum canonicam institutionem cautissimè observetur.

Vt infirmi quolibet tempore baptizentur.

XI. Vt omnes sacerdotes quibuscunque horis omnibus indigentibus baptismum infirmitatis causa diligentissimè tribuant.

Vt pro baptismo & aliis spiritualibus pretium non exigant.

XII. Vt nullus Presbyter sacrum officium sive baptismatis sacramentum aut aliquid donorum spiritualium pro aliquo pretio vendere presumat, ne vendentes & ementes in templo columbas imitentur,

ut pro his qui adepti sunt gratiam divinam non pretia concupiscant terrena, sed solum regni cœlestis gloriam promerentur accipere.

Vt in qua ordinati sunt Ecclesia permaneant.

XIII. Vt nullus Presbyter à sede propria sanctæ Ecclesie, sub cuius titulo ordinatus fuit, ambitionis causa ad alienam pergat Ecclesiam, sed in eadem devotus usque ad vitæ permaneat exitum.

Vt ebrietatem in se & in aliis caveant.

XIV. Vt nullus ex sacerdotum numero ebrietatis vitium nutriat, nec alios cogat per suam iustionem inebriari.

Vt cum extraneis mulieribus non habitent.

XV. Vt nullus sacerdos extraneorum mulierum habeat familiaritatem, nec in sua domo, in qua ipse habitat, ullam mulierem unquam permittat habitare.

Vt fidei iussores non sint, & secularia iudicia non adeant.

XVI. Nulli sacerdotum liceat fidei iussorem esse, neque derelicta propria lege ad secularia iudicia accedere præsumat.

De possessione triginta annorum.

XVII. Vt qui possessionem Ecclesie vel parrochiam per triginta annos sine alicujus interpellatione tenuerit, jure perpetuo possideat. Si verò inde crebro repetitum fuerit, fiat diligens inquisitio. Et si cum qui repetit iuste querere potuerit, adhibitis veracibus & nobilibus testibus quod repetit confirmando vindicet.

Vt arma non gerant, nec lites moveant.

XVIII. Nemo ex sacerdotum numero arma pugnantium unquam portet, nec litem contra proximum ullam excitet.

Vt tabernas non ingrediantur.

XIX. Vt nullus Presbyterorum edendi aut bibendi causa ingrediatur in tabernas.

Vt à juramento abstineant.

XX. Vt nullus sacerdos quicumque cum juramento juret, sed simpliciter cum puritate & veritate omnia dicat.

Vt penitentiam consentientibus & viaticum infirmis tribuant.

XXI. Vt cuncti sacerdotes omnibus illis consentientibus eorum crimina dignam penitentiam cum summa vigilantia ipsis indicent, & omnibus infirmis ante exitum vitæ viaticum & communionem corporis Christi misericorditer tribuant.

De unctione infirmorum.

XXII. Vt secundum diffinitionem sanctorum patrum, si quis infirmatur, à sacerdotibus oleo sanctificato cum orationibus diligenter unguatur.